

ПЕРЕКЛАД ТА РЕДАГУВАННЯ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ. ПЕРЕКЛАД НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ Робоча програма освітнього компонента (силабус)

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Статус дисципліни	обов'язкова
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС/150 годин 3 кредити ЄКТС/ 90 годин (54 аудиторних годин (18 годин- лекції, 36 годин-практичні), 36 годин (СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, ДКР
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?g=68d35414-63f0-464a-9a66-f780c32f9b7f
Мова викладання	Англійська/Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	к. пед. н., доц. каф. ТППАМ, Волощук Ірина Петрівна, e-mail: irina_voloshuk@ukr.net ; моб. +38 050 721 03 46
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzEwODI4Mzk0ODk1?cjc=uwhyjsu

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Вивчення теоретичного та практичного курсу перекладу та редагування фахових текстів є основою для формування фахової компетентності перекладача. Зокрема, під час опанування освітнього компонента здобувачі отримують необхідні знання про особливості перекладу та редагування фахових текстів різних жанрів та розвивають навички практичного застосування цих знань для вирішення окремих перекладацьких завдань у межах англо-української мовної пари.

Метою вивчення освітнього компонента є формування у студентів здатностей:

- вільно оперувати галузевою термінологією для розв'язання професійних завдань а саме знання термінологічної бази науково-технічного дискурсу та базову термінологію основних підмов сучасної науки і техніки для виконання завдань перекладацької

діяльності; користуватися перекладацькими прийомами та техніками для подолання лексичних, граматичних та стилістичних проблем під час перекладу текстів фахової технічної документації;

- здійснювати адекватний письмовий та усний переклад фахового тексту відповідно до чинних нормативних вимог користуватися основними положеннями теоретичної складової курсу а також принципами та прийомами письмового перекладу для найточнішої передачі основної ідеї оригінального тексту засобами мови перекладу;
- реалізовувати принципи лексико-граматичної та жанрово-стилістичної організації письмових фахових повідомлень іноземною та державною мовою, їх функціонування в письмовому технічному дискурсі;
- аналізувати фаховий матеріал, розуміти й інтерпретувати його із урахуванням тенденцій наукових розвідок;
- вести ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та іноземними мовами будувати та оцінювати власну навчально-професійну діяльність та стратегію професійного самовдосконалення;
- володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді;
- використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.
- здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог ;

Предметом освітнього компонента є вивчення особливостей фахового перекладу різножанрових текстів у межах англо-української мовної пари, пошук шляхів подолання перекладацьких труднощів а також розроблення і використання алгоритму перекладацької дії в рамках окремого перекладацького завдання.

Освітній компонент “Переклад та редагування фахових текстів: переклад НТЛ” викладається в 7 семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

1. **ПРН 13** - ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
2. **ПРН 18** - збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовний матеріал для перекладу фахових текстів;
3. **ПРН - 9** створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, реферувати й анотувати їх державною та іноземними мовами;
4. **ПРН -19** здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог. Володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді;

В результаті засвоєння освітнього компоненту формується низка **фахових компетентностей**:

ФК 9, - здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів;

ФК 12 - здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів та жанрів;

ФК 16 - здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог;

ФК 17 - здатність реферувати та анотувати різножанрові тексти державною та іноземною мовами;

ФК 18 - здатність здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента

Освітній компонент належить до циклу професійної підготовки здобувачів. Обов'язковими передумовами для вивчення цього освітнього компонента є успішне засвоєння обов'язкових освітніх компонентів «Англійська мова» (основна), «Порівняльна типологія» та «Практичний курс перекладу». Знання та навички, здобуті під час вивчення освітнього компонента «Переклад та редагування фахових текстів: переклад науково-технічної літератури» необхідні для опанування освітніх компонентів «Інформаційні технології в перекладі» та «Усний послідовний переклад» а також для написання курсової роботи з практики перекладу та для проходження перекладацької практики.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять				
	кредитів	годин	Лекції	Практичні	СРС	Семестров а атестація	
Денна	3	90	18	36	36	ДКР	Залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Загальна характеристика науково-технічного перекладу.

Розділ 2. Лексичні та стилістичні аспекти науково-технічного перекладу.

Розділ 3. Особливості перекладу науково-технічної термінології.

Розділ 4. Граматичні аспекти науково-технічного перекладу.

5. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. Гудманян А. Практичний курс перекладу. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 180 с.
2. Міщенко А. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу. Вінниця: Нова кн., 2013. 447 с.

Додаткова:

3. Карабан В. Translation from Ukrainian to English. Вінниця: Нова книга, 2003. 386 с.
4. Коваленко А. Загальний курс науково-технічного перекладу. К., 2002.
5. Hatim B., Munday J. Translation: an advanced resource book Routledge Applied Linguistics. London and New York : Routledge, 2004. 376 p.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google Classroom.

Навчальний контент

6. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються мета-когнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

-*Активні* (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, , аудіовізуальний метод пояснення, тощо);

-*Евристичні методи* (метод створення ідей, метод вивчення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод).

-*Метод частково-пошукового* навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності здобувачів

-*Урізноманітнення форм навчання*: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувача, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність , медійну компетентність та здатність до роботи у групі, що є визначальними факторами мотивації здобувачів ВО до вивчення освітнього компонента “Переклад та редагування фахових текстів: переклад НТЛ”

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компоненту а також з метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Zoom, електронний кампус за допомогою яких:

-спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;

-здійснюється надання зворотнього зв'язку зі здобувачами, щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;

-оцінюється виконані здобувачами завдання;

-ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання;

№	Зміст навчальної роботи	Ауд.год · лекційн і	практичні
1	Розділ 1 Лекція 1. Загальна характеристика науково-технічного перекладу	2	
2	Тема 1.1. Особливості фахової комунікації. Семантично-функціональна характеристика наукового дискурсу. Практичне заняття 1 Тема 1.1. Жанрова класифікація науково-технічних текстів		2
3	Лекція 2. Основні принципи перекладу науково технічної літератури.	2	
4	Тема.1.2 Практичне заняття 2: Доперекладацький аналіз фахових текстів: основні принципи. Адекватність перекладу оригіналу		2

5	Тема 1.3. Лекція 3 Анотаційний та реферативний переклади	2	
	Практичне завдання 3: Принципи смислового згортання первинного документа (на матеріалі наукових статей) План по аспектного аналізу документа під час реферування.		2
6	Розділ 2. Лексичні та стилістичні аспекти науково-технічного перекладу Тема: 2.1 Семантичні труднощі перекладу фахової термінології. Інтернаціоналізми в НТЛ та їх переклад. Лекція 4. Specific vocabulary features of scientific prose style. International words and "False friends"	2	
7	Практичне заняття 4 Тема 2.2. Явище внутрішньої галузевої та міжгалузевої омонімії та полісемії, що провокує появу «хибних друзів» перекладача фахових текстів		2
	Практичне заняття 5 Тема.2.3 Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми. Проблеми перекладу міжмовних омонімів, паронімів.		2
8	Тема. 2.4 Лекція 5. Non equivalent units and the ways of translating them. Неологізми в комп'ютерному дискурсі, способи їх утворення, особливості перекладу.	2	
	Практичне заняття 6: Безеквівалентна лексика. Переклад лексичних лакун, власних назв та реалій шляхом запозичення, наближеного чи описового перекладу.		2
9	Практичне заняття 7: Перекладацькі лексичні трансформації. Конкретизація значення слова у науково-технічному перекладі. Генералізація значення слова у науково-технічному перекладі. Додавання та вилучення слова у науково-технічному перекладі		2
	Тема 2.5 Лекція 6 Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів. Скорочення та їх види у фахових текстах	2	
10	Практичне заняття 8: Способи перекладу аббревіатур, акронімів та телескопічних скорочень: лексична заміна (шляхом підстановки міжмовного відповідника зі словника), лексичне запозичення (транскрипція, транслітерація й калькування), створення нового скорочення на основі перекладу		2

	компонентів скорочення з мови оригіналу, а також описовий переклад скорочення (експлікація)		
11	Розділ 3 . Особливості перекладу науково-технічної термінології. Лекція 7 A term. The essential characteristics, origin and structure of terms.	2	
	Тема 3.1. Практичне заняття 9: складання термінологічної мережі фахових текстів різних жанрів		2
	Практичне заняття 10 Тема. 3.2 Лексичні та граматичні особливості перекладу науково-технічного термінології		2
12	Практичне заняття 11 3.3 Переклад термінів в патентній документації. Класифікація перекладацького інструментарію.		2
	Тема. 3.4 Практичне заняття 12: Особливості перекладу афіксальних термінів. Переклад полісемантичних термінів.		2
13	Тема 3.5 Практичне заняття 13: Послідовність перекладу атрибутивних словосполучень. Варіативність у перекладі багатокомпонентних термінологічних словосполучень.		2
14	Тема 3.6 Практичне заняття 14 Переклад термінів в технічній документації. Особливості функціонування клішованих фраз в англійських технічних специфікаціях.		2
	Розділ 4 Лекція 8 Граматичні аспекти науково-технічного перекладу	2	
	Тема 4.1 Практичне заняття 15 : Юридичний контракт: Функція пасивних конструкцій та модальних дієслів. Якими граматичними засобами реалізується передбачення форс мажору, заборона та дозвіл, зобов'язання, чим реалізується позиція контрактанта, який висловлює своє ставлення до дії зазначеної у контракті, у вигляді категоричності, необхідності, ймовірності тощо - які способи їх перекладу.		2
	Тема 4.2 Практичне заняття 16 : Синтаксичний рівень і його одиниця: речення / висловлювання. Типи речень /висловлювань Порядок слів. Формальний підмет.		2

15	Тема 4.3: Лекція 9. Формування міжкультурної компетенції перекладача. Транскреація та адаптація: творчі підходи до перекладу ігрового тексту.	2	
	Практичне заняття 17: Локалізація реалій та власних назв Локалізація культурних відмінностей в мовних версіях ігор.		2
	Практичне заняття 18: Підвищення рейтингу Залік		2
	Всього	18	36

7. Самостійна робота здобувача

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять, підготовка до контрольної роботи, підготовка до заліку. Час відведений на кожен з цих видів прописано у таблиці:

№	Тема	СР С
	Розділ 1 Загальна характеристика науково-технічного перекладу	
1	Тема 1.1. Семантично-функціональна характеристика наукового дискурсу. Основні моделі перекладу науково технічної літератури. Аналіз, трансфер і синтез (модель перекладу Ю. Найда / Ч. Табера) Практичне заняття Тема 1.2. Жанрова класифікація науково-технічних текстів	2
2	Доперекладацький аналіз та постперекладацький процес редагування текстів різних жанрів. Перекладацькі рішення для досягнення адекватності перекладу.	2
	Типи науково-технічних текстів (інформативні, експресивні, оперативні та мультимедіальні) та функції перекладу. Практичне заняття: Адекватність перекладу технічної інструкції: Переклад інструкцій з експлуатації Переклад патентів і патентних описів	
	Тема 1.3. Анотаційний та реферативний переклади	
	Практичне завдання: Принципи смислового згортанням первинного документа (на матеріалі наукових статей) План поаспектного аналізу документа під час реферування.	1
3	Практичне заняття: Етапи створення реферативного перекладу: оцінка, відбір, аналіз та узагальнення інформації. Використання відповідних маркерів, індикаторів і конекторів.	1

	Адекватність перекладу оригіналу. Перекладацькі лексичні трансформації. Конкретизація значення слова у науково-технічному перекладі. Генералізація значення слова у науково-технічному перекладі. Додавання та вилучення слова у науково-технічному перекладі.	
	Розділ 2. Лексичні та стилістичні аспекти науково-технічного перекладу. Тема: 2.1 Стилiстичнi ознаки фахового тексту: фахова лексика, визначений синтаксис i макроструктура тексту. Лекція 4. Specific vocabulary features of scientific prose style. International words and “False friends” Тема: 2.2 Інтернаціоналізми в НТЛ та їх переклад	1
4	Тема: 2.3. Семантичні труднощі перекладу фахової термінології Явище внутрішньої галузевої та міжгалузевої омонімії та полісемії, що провокує появу «хибних друзів» перекладача фахових текстів	1
5	Тема 2.4. Лекція 5. Non equivalent units and the ways of translating them. Неологізми в комп'ютерному дискурсі, способи їх утворення, особливості перекладу. Практичне заняття: Безеквівалентна лексика в НТЛ. Переклад лексичних лакун, власних назв та реалій	1
6	Тема 2.5 Скорочення та їх переклад у науково-технічних текстах Лекція 6 Лексичні та стилістичні аспекти перекладу скорочень	1
7	Тема Скорочення та їх переклад у науково-технічних текстах Лекція 6 Лексичні та стилістичні аспекти перекладу скорочень Тема Практичне заняття: Способи перекладу аббревіатур, акронімів та телескопічних скорочень	1
8	Розділ 3 Особливості перекладу науково- технічної термінології.	1
9	Лекція 7 A term. The essential characteristics, origin and structure of terms	1
10	Тема 3.1. Практичне заняття: складання термінологічної мережі фахових текстів різних жанрів.	1
11	Тема 3.2. Особливості перекладу афіксальних термінів. Переклад полілексемних термінів. Особливості перекладу науково-технічних термінів. Практичне заняття: Переклад метафоричних термінів у галузі медицини.	1

12	Розділ 4 Лекція 8 Граматичні аспекти науково-технічного перекладу. Тема 4.1 Заміни, що відбуваються на рівні граматичних категорій (заміна категорії числа іменників, способу дієслів тощо), частин мови та синтаксичних зв'язків.	1
13	Тема 4.2 Практичне заняття: Синтаксичний рівень і його одиниця: речення / висловлювання. Типи речень /висловлювань Порядок слів. Формальний підмет. Функція пасивних конструкцій та модальних дієслів.	1
14	Практичне заняття: граматичні прийоми перекладу: послівний переклад (синтаксичне уподібнення), перестановка (пермутація), експансія, редукція, внутрішньокатегоріальна заміна, заміна категорій (заміна частини мови, декатегоризація) і трансформація (зміна синтаксичної конструкції).	1
15	Тема 4.3 Лекція 9. Формування міжкультурної компетенції перекладача. Транскреація та адаптація: творчі підходи до перекладу ігрового тексту.	1
	Практичне заняття: Локалізація культурних відмінностей в мовних версіях ігор.	1
	Підготовка до ДКР	10
	Підготовка до заліку	6
	Всього	36

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності.

Відвідування занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для, розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гугл-диску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через Електронний кампус. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гугл-диску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач

протягом першого тижня навчання. **Термін виконання** домашнього навчального завдання – *1 тиждень з моменту* отримання. Завдання, подані на перевірку після закінчення зазначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом терміну, визначеного цим силабусом, з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше 25 практичного заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагиату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). **Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського** <https://osvita.kpi.ua/node/1225>. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедуру деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, крім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях, відповідей на експрес-контролі лекційного матеріалу і написання домашньої контрольної роботи (ДКР) в кінці семестру.

Рейтинг здобувачів з освітнього компонента складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на 17 практичних заняттях;
- 2) написання однієї домашньої контрольної роботи.
- 3) Експрес-опитування за лекційним матеріалом 9 лекцій

№ з/п	Контрольний захід	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	4	17	68
2.	Написання ДКР	25	1	25
3.	Експрес-опитування лекційного матеріалу	7	1	7
	Всього			100

Поточний контроль

Критерії нарахування балів:

1) Експрес опитування лекційного матеріалу по 1 балу за правильну відповідь = 7 балів.

“відмінно” – відповіді на питання 100% (критерії: повна відповідь з прикладами) - 1 – 0,76 балів; ($1 \times 0,9 = 0,9 = 1$);

“добре” – відповіді на питання 50% (критерії: неточності у відповідях, приклади наведено частково) - 0,75 – 0,61 балів; ($1 \times 0,75 = 0,75$)

“задовільно” – хаотичні відповіді на питання (критерії: неповні, хаотичні відповіді не супроводжуються прикладами) - 0,6 – 0,5 балів; ($1 \times 0,6 = 0,6$).

«незадовільно» - 0,4 – 0 – відповіді некоректні або відсутні.

2) Відповідь на практичному занятті по 4 бали за заняття (17 практичних) = 68.

“відмінно” – активна робота, виконане домашнє завдання на високому рівні, здобувач демонструє високий рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час виконання перекладу (критерії: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, вміння виділяти критерії текстуальності та добирати перекладацький інструментарій) – 4 балів

«добре» – досить активна робота на занятті, виконане домашнє завдання на достатньому рівні (критерії: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність – здобувач демонструє належний рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час виконання перекладу допустимі 2-3 лексичні помилки, 1-2 граматичні) – 3 балів;

«задовільно» – недостатньо активна робота на занятті, неповне виконання домашнього завдання (Здобувач демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час виконання перекладу) та 6-7 лексичних помилок під час роботи на занятті; 4-5 граматичних) – 2 бали;

«незадовільно» – 0 балів неправильне виконання всіх завдань із різних видів перекладацької діяльності без дотримання таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність. Здобувач не демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час виконання перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

3) Виконання домашньої контрольної роботи. Ваговий бал за домашню контрольну роботу: 25 балів

ДКР складається з 2-х завдань: перше завдання – теоретичне питання (15 питань по 1 балу), друге – письмовий реферативний переклад науково-технічного тексту обсягом 1000 др. зн. -10 балів

Критерії оцінювання першого теоретичного завдання

«відмінно» –10 -15 балів – повна відповідь на питання, логічний обґрунтований виклад теоретичного матеріалу, підкріплений влучними прикладами (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» –7- 9-бали – досить повна відповідь на питання, логічний виклад значної

«задовільно» –3 - 6-бали – фрагментарна відповідь на питання, логічний виклад певної частини теоретичного матеріалу, деякі положень підкріплені влучними прикладами (не менше 60% потрібної інформації);

«незадовільно» – 0 -2 бали – відповідь відсутня; студент не може сформулювати та обґрунтувати відповідь на питання.

Друге питання - реферативний переклад науково-технічної статті – 10 балів за такими критеріями: мовна, фахова та галузева компетенції.

«відмінно» - 9-10 балів (відповідна еквівалентність на всіх рівнях, логічна компресія тексту, не порушуються норми граматики).

«добре» - 7- 8-балів (2-3-лексичні помилки, бракує дискурсивних маркерів, відповідність граматичним нормам – демонструє неповну мовну та фахову перекладацьку компетентність).

«задовільно» 3 – 6 - бали (4-5 лексичні помилки, дискурсивні маркери не відображають логічного викладу, 5 незначних граматичних помилок).

«незадовільно» менше 2 балів (порушена еквівалентність на всіх рівнях, буквальність перекладу, порушена логічність викладу) здобувач володіє іноземною та державною мовами на недостатньому лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, має незадовільний рівень фонових та предметних знань у відповідній галузі, не вміє здійснювати адекватний переклад, не дотримується існуючих норм щодо якості перекладу

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі електронною поштою і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Для отримання позитивної оцінки з домашньої контрольної роботи потрібно набрати щонайменше 13 балів.

Календарний контроль проводиться на 7 та 13 тижнях семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		7-ий тиждень	13-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 12 балів - 50% від максимально можливого поточного рейтингу	≥ 24 бали-50% від максимально можливого поточного рейтингу

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з домашньої контрольної роботи та загальний рейтинг не нижче 50 балів).

Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконує залікову контрольну, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів мінус 25 бали за ДКР = 75 і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу. Сума балів за залікову контрольну роботу і за ДКР є остаточною і вноситься до залікової відомості. При цьому застосовується жорстка рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів.

Залікова контрольна робота виконується на останньому практичному занятті у формі тесту.

Залікова контрольна робота. Ваговий бал залікової письмової роботи оцінюється у 75 балів. Вона проводиться у письмовій формі, складається з відповіді на теоретичне питання та двох практичних завдань. Відповіді на теоретичні питання за розділами 1-4 розділів.

Ваговий бал за теоретичне питання – 20 балів (кожна правильна відповідь на 4 питання оцінюється в 5 балів). Практичні завдання розподілено за жанрами науково-технічного стилю: **переклад** фрагменту опису патента, інструкції з експлуатації, проектної документації – 40 балів та виконання анотаційного перекладу 15 балів.

Критерії оцінювання теоретичного завдання

«відмінно» – 5 балів – повна відповідь на питання, логічний обґрунтований виклад теоретичного матеріалу, підкріплений влучними прикладами (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – 4 бали – досить повна відповідь на питання, логічний виклад значної частини теоретичного матеріалу, більшість положень підкріплені влучними прикладами (не менше 75% потрібної інформації);

«задовільно» – 3 бали – фрагментарна відповідь на питання, логічний виклад певної частини теоретичного матеріалу, деякі положень підкріплені влучними прикладами (не менше 60% потрібної інформації);

«незадовільно» – 0 балів – відповідь відсутня; студент не може сформулювати та обґрунтувати відповідь на питання.

Ваговий бал за практичне завдання –55 балів.

Перше практичне завдання – здійснити переклад фрагменту технічної документації. Ваговий бал за 1 практичне завдання – 40 балів.

Критерії оцінювання 1 практичного завдання:

«відмінно» 36 – 40 балів; точне виконання практичного завдання з опорою на 100-91% відповідності наступним критеріям: точність перекладу; відповідність мовних засобів завданню; володіння граматичними структурами, характерними для даного рівня; точне використання лексики та пунктуації; володіння лексичним і граматичним діапазонами; дотримання реєстру та формату);

Добре» 30 – 35 балів (90-75% відповідність зазначеним вище критеріям оцінювання);

«задовільно» 24 – 29 балів (75-61% за всіма аспектами оцінювання);

Незадовільно: менше 23 балів (якщо виконав 60% і менше перекладу за всіма аспектами оцінювання).

Ваговий бал за 2 практичне завдання –15 балів.

Друге практичне завдання: анотаційний переклад науково-технічної статті українською мовою.

Критерії оцінювання: смислова компресія тексту з відбором відповідних стратегій на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях.

«відмінно» (15–10 балів) – здобувач вільно володіє іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, демонструє високий рівень фонових і предметних знань у відповідній галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, обирає влучні перекладацькі відповідники та створює адекватний текст перекладу з урахуванням встановлених норм перекладу фахових текстів.

«добре» (9–7 балів) – здобувач добре володіє іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, оперує фоновими та предметними знаннями відповідної галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, може обирати перекладацькі відповідники та створювати текст перекладу з урахуванням основних вимог до перекладу фахових текстів.

«задовільно» (6–5 балів) – здобувач володіє іноземною та державною мовами на достатньому лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, демонструє задовільний рівень фонових і предметних знань у відповідній галузі, вміє здійснювати адекватний переклад шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів, може обирати перекладацькі відповідники та створювати текст перекладу з дотриманням деяких вимог до перекладу фахових текстів.

«незадовільно» (0 балів) – здобувач володіє іноземною та державною мовами на недостатньому лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях, має незадовільний рівень фонових та предметних знань у відповідній галузі, не вміє здійснювати адекватний переклад, не дотримується існуючих норм щодо якості перекладу.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка за університетською шкалою</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
менше 60	Незадовільно
не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад сертифікати про проходження дистанційних чи он-лайн курсів за відповідною тематикою). Детальніше: (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

9.1. Перелік теоретичних питань до ДКР:

1. За рахунок яких процесів поповнюється склад термінології?
2. Запозичення вважається прогресивним чи негативним джерелом поповнення словникового складу мови?
3. Що являється причиною виникнення паронімії та міжмовної омонімії?
4. Назвіть словотвірні процеси притаманні неологізмам. Поясніть термін «рекурентність неологізму»?
5. Який спосіб деривації є засобом концентрації в одному слові значення складеного найменування?
6. Для чого використовуються скорочення?
7. В яких словоформах поєднується стислість і семантична насиченість?
8. Які існують типи зв'язків між компонентами складних слів?
9. Який компонент словосполучення утвореного субординованим зв'язком, визначає його граматичне і семантичне значення ?
10. Який спосіб словотвору ґрунтується на стягненні основ, які частково або повністю втратили свою цілісність, завдяки чому утворюється значна кількість лексичних інновацій як okazіонального так і загальноприйнятого характеру?
11. Як називається спосіб термінотворення при якому відбувається вживання іншомовних лексем для називання нових лексем?
12. Який спосіб словотвору реалізує здатність змінювати граматичні форми слова без будь яких відповідних змін у самій формі слова, що поділяється на вербалізацію, субстантивацію, ад'єктивізацію?

13. Які є основні способи зміни семантичного значення внаслідок чого утворюються семантичні неологізми?
14. Які є семантичні способи термінотворення?
15. What are the categories of neologisms?
16. При застосуванні якої трансформації відтворюється звукова форма іншомовного слова(Facebook, flash)?
17. Як називається утворення нового слова або словосполучення, яке копіює структуру лексичної одиниці у вихідній мові?
18. Яку трансформацію використовують в мові перекладу у випадку коли словосполучення складається з термінів, які ще не увійшли у вживання в певній галузі науки чи техніки і потребують тлумачення?
19. How can you explain the absence of equivalents?
20. Що входить в поняття цілісності та зв'язності тексту?
21. Як називається поняття, відсутні в мові перекладу через специфіку національного мовного мислення, тобто в українській мові немає окремого слова чи словосполучення закріпленого за цим поняттям?
22. Від чого залежить успіх фахової комунікації?
23. Коли в перекладі доцільно вводити загальний елемент з поясненням щодо сфери діяльності?
24. Назвіть функціонально-стильові труднощі перекладу текстів науково-технічного стилю.
25. Визначте особливості перекладу інструкцій з експлуатації.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено доцентом кафедри ТППАМ, к. пед. н. Волощук І.П.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол №16 від 04 червня 2025 р.)

Погоджено Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 11 червня 2025 р.)